

Sağlık Kurumlarında Örgütsel Davranış

Araştırma ve Olgularla

Editörler

Afsun Ezel Esatoğlu
Sabahattin Tekingündüz

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

**Sağlık Kurumlarında Örgütsel Davranış
Araştırma ve Olgularla**

Editörler: Afsun Ezel Esatoğlu - Sabahattin Tekingündüz

Kapak Tasarım ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

2020 Ekim, Ankara

ISBN: 978-605-7877-72-7

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 47663

İvedik Köy Mah. İvedik Cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

***Pandemi günlerinde fedakârca çalışarak yaşamını yitiren ve
çalışmaya devam eden sağlık sektörünün
tüm çalışanlarına ithaf edilmiştir.***

ÖNSÖZ

Örgüt çalışanlarının olumlu tutum, davranış ve performanslarının örgütlerin amaç ve hedeflerine ulaşmasının en önemli unsurunu oluşturduğu, örgütsel davranış alanında yıllardır yapılan araştırmalar ile ortaya çıkarılmıştır. Olumsuz tutum ve davranışlar ise örgütlerde düşük verimlilik ve yüksek devir hızı oluşturmakta, bu durum da örgüt refahının giderek gerilemesine neden olmaktadır. İçinde yaşadığımız Pandemi günlerinde tüm dünyada sağlık kurumları çalışanları ile çok zor günler geçirmektedir. Kuşkusuz sağlık çalışanlarının davranışlarının anlaşılması, analiz edilebilmesi, olgu ve olaylara sağlık kurumları yöneticilerinin bakış açılarının genişletilmesi için örgütsel davranış alanının ve bu alanda yapılan çalışmaların iyi incelenmesi gerekmektedir.

Çalışan davranışlarını ve örgütü tüm yönleri ile ele alan elinizdeki bu kitap, örgütsel davranış alanının temel konularına, bu konulara ilişkin sağlık kurumlarında yapılmış çok sayıdaki temel araştırmalara ve bu kurumlarda yaşanan güncel olgulara odaklanarak, sağlık yönetimi alanında çalışan herkesin yararlanabileceği bir kitap olarak tasarlanmıştır. Kitabın bölümleri içerisinde verilen araştırmalar sağlık kurumları çalışanları üzerinde yapılmış olan, sıklıkla kullanılan ölçekleri içeren ve bir kısmı yazarların tezlerinden oluşan atıf sayısı yüksek olan eserlerdir. Kitap içinde yer alan 20 temel konunun yöneticilerin ve çalışanların karşılaştığı güncel konuları içerdiğini düşünüyoruz. Sağlık kurumlarında çalışma yaşamıyla ilgili olan, bu konuda bilgisini artırmak, konulara bakış açısını genişletmek ve uygulamalarını analiz edip geliştirmek isteyen herkesin yararlanabileceği bu kitap, dört ana başlık altında toplanmıştır.

Birinci bölümü oluşturan giriş bölümünde, biz editörler olarak örgütsel davranışı genel hatlarıyla ele alarak alanın gelişimi aktardık. Bölümün ikinci konusu bu alanda yapılan araştırmalara destek olabilecek araştırma yöntemleri Mehmet Top tarafından anlatılmıştır.

Kitabın ikinci bölümü bireysel davranış ve süreçler konusuna odaklanmıştır. Bu bölümde Birey ve Kişilik Tezcan Şahin ile Saffet Ocak, Örgütsel Bağlılık ile Örgütsel Güven Sabahattin Tekingündüz, İş Tatmini ve Motivasyon Selma Söyük, İş Stresi Ayça Karahan ile Gamze Tarcan, Tükenmişlik Arzu

Kader Harmancı Seren ve Mobbing ve Yönetimi Aysu Kurtuldu tarafından yazılmıştır.

Üçüncü bölümde takım süreçleri ile ilgili konulara odaklanılmıştır. Örgütlerde Gruplar ve Takımlar Muhammed Çankaya, Örgütlerde Liderlik ve Kuramları Şebnem Aslan, Seda Uyar ve Şerife Güzel ve Örgütlerde Çatışma ve Müzakere Elif Dikmetaş Yardan ile Nurcan Coşkun Us tarafından yazılmıştır.

Dördüncü bölümde örgütsel süreçlere odaklanılmıştır. Karar Verme Asuman Atilla, Örgütsel İletişim Banu Kumbasar, Örgütsel Zekâ Ali Ünal, Güç ve Politika Gamze Bayın Donar ile Yasemin Akbulut, Örgütsel Adalet Ömer Gider ile İlayda Güzel, Örgütsel Vatandaşlık Mahmut Akbolat, Örgütsel Gelişim ve Değişim Perihan Şenel Tekin ve Örgütsel Kültür ve İklimi, Ramazan Erdem ile İzzet Erdem tarafından kaleme alınmıştır.

Örnek olgularla zenginleştirilen bu kapsamlı kitabın akademisyenlere, lisans ve lisansüstü öğrencilere ve tüm alan çalışanlarına yararlı olması dileği ile...

Afsun Ezel Esatoğlu
Sabahattin Tekingündüz

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
ÖRGÜTSEL DAVRANIŞA GİRİŞ, GELİŞİMİ VE YENİ YAKLAŞIMLAR	17
<i>Afsun Ezel Esatoğlu-Sabahattin Tekingündüz</i>	
<i>Örgütsel Davranışa giriş</i>	<i>17</i>
<i>Örgütsel Davranışa katkısı olan disiplinler</i>	<i>18</i>
<i>Örgütsel Davranışın gelişimin evreleri</i>	<i>21</i>
<i>Klasik Yönetim Yaklaşımı</i>	<i>21</i>
1. Bilimsel Yönetim Yaklaşımı	21
2. Yönetim Süreci Yaklaşımı	22
3. Bürokrasi Yaklaşımı	24
<i>Neo-klasik Yönetim Yaklaşımı</i>	<i>24</i>
<i>Modern yönetim yaklaşımları</i>	<i>26</i>
1. Sistem yaklaşımı	26
2. Durumsallık yaklaşımı	27
<i>Örgütsel davranışta yeni gelişmeler</i>	<i>28</i>
1. Pozitif örgütsel davranış	28
2. İnternet ve sosyal medya çağı	29
3. Küçülme	30
4. Personeli güçlendirme	31
5. Performansa dayalı ücret	31
6. Örgütlerde çeşitlilik	32
ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ	37
<i>Prof. Dr. Mehmet Top</i>	
<i>Giriş</i>	<i>37</i>
<i>Sosyal Bilimler ve Örgütsel Davranış Araştırmalarının Temel Bileşenleri</i>	<i>39</i>
1. Gözlem	39
2. Kuram / Teori	40
3. Araştırma Konusunun Belirlenmesi	40
4. Araştırma Problem Cümlesi ve Hipotezlerin Belirlenmesi	41
5. Araştırma Varsayımları ve Sınırlılıklar	42
6. Değişkenler ve Göstergeler	42
<i>Veri Toplama Aracı ve Teknikleri</i>	<i>48</i>
1. İstatistiksel Analiz	53
2. Bulgular, Tartışma, Sonuç ve Öneriler	54

<i>Sosyal Bilimlerde Nicel (Kantitatif) ve Nitel (Kalitatif) Araştırma Yaklaşımları</i>	54
<i>Sosyal Bilimler ve Örgütsel Davranış Temel Araştırma Yöntemleri</i>	56
1. Vaka Etüdü.....	56
2. Saha Araştırması	56
3. Laboratuvar Deneyi	57
4. Saha Deneyi	57
5. Deneysel Yöntemler.....	58
6. Deneysel Olmayan Yöntemler	59
BİREY VE KİŞİLİK	69
<i>Dr.Öğr.Üyesi Tezcan ŞAHİN-Doç.Dr.Saffet OCAK</i>	
<i>Birey ve Kişilik</i>	69
<i>Kişilik</i>	70
<i>Kişilik Özellikleri Modelleri</i>	71
1. Myers-Briggs Tipi Gösterge (MBTG)	71
2. Büyük Beş Kişilik Özelliği Modeli	75
<i>Örgütsel Davranışla İlgili Kişilik Özellikleri</i>	77
1. Kontrol Odağı (Locus of control).....	77
2. A ve B Tipi Kişilikler	78
3. Çekirdek Öz Değerlendirme	79
4. Proaktif Kişilik	80
5. Makyavelizm	80
6. Narsisizm.....	81
7. Özdenetim	83
8. Riske girme eğilimi	83
ÖRGÜTSEL BAĞLILIK	95
<i>Doç. Dr. Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ</i>	
<i>Örgütsel Bağlılık</i>	95
<i>Allen ve Meyer'in Örgütsel Bağlılık Yaklaşımı</i>	96
1. Duygusal Bağlılık	97
2. Devam Bağlılığı.....	98
3. Normatif Bağlılık	98
<i>Örgütsel Bağlılığın Belirleyicileri ve Sonuçları</i>	99
<i>Örgütsel Bağlılığın Belirleyicileri</i>	100
1. Kişisel Özellikler	101
2. İş Özellikleri.....	102
3. Örgütsel Özellikler	102
4. Örgüt dışı faktörler.....	103
<i>Örgütsel Bağlılığın Sonuçları</i>	103
1. Çalışan davranışları	103
2. Davranışsal, duygusal ve bilişsel durumlar	105

ÖRGÜTSEL GÜVEN.....	123
<i>Doç. Dr. Sabahattin TEKİNGÜNDÜZ</i>	
<i>Güven</i>	<i>123</i>
<i>Güven Biçimleri.....</i>	<i>126</i>
1. Hesaplanmış Güven	127
2. Bilgiye Dayalı Güven	128
3. Özdeşleşmeye Dayalı Güven	128
<i>Örgütsel Güven.....</i>	<i>129</i>
<i>Örgütsel Güven Boyutları</i>	<i>130</i>
1. Yeterlilik	132
2. Açıklık.....	132
3. İlgililik	133
4. İtimat Edilebilirlik.....	133
5. Özdeşleşme.....	134
<i>Örgütsel Güven Düzeyleri</i>	<i>134</i>
1. Yöneticiye Duyulan Güven.....	134
2. Çalışma Arkadaşlarına Duyulan Güven	137
3. Örgütün Kendisine Duyulan Güven.....	138
<i>Örgütsel Güven Düzeyinin Kuruluşlara Etkisi.....</i>	<i>139</i>
İŞ TATMİNİ VE MOTİVASYON.....	155
<i>Doç. Dr. Selma SÖYÜK</i>	
<i>İş Tatmini.....</i>	<i>155</i>
<i>İş Tatminini Kavramının Tanım ve Önemi.....</i>	<i>155</i>
<i>İş Tatminini Etkileyen Faktörler</i>	<i>156</i>
1. İş Tatminini Etkileyen Bireysel Faktörler.....	157
2. İş Tatminini Etkileyen Örgütsel Faktörler.....	158
<i>İş Tatmininin Bireysel ve Örgütsel Sonuçları.....</i>	<i>161</i>
<i>Motivasyon.....</i>	<i>163</i>
<i>Motivasyonun Tanımı ve Önemi.....</i>	<i>163</i>
<i>Motivasyon Türleri.....</i>	<i>164</i>
1. İçsel Motivasyon	164
2. Dışsal Motivasyon.....	165
<i>Motivasyon Araçları</i>	<i>166</i>
1. Ekonomik Motivasyon Araçları	166
2. Psiko-sosyal Motivasyon Araçları.....	167
3. Örgütsel ve Yönetimsel Motivasyon Araçları.....	168
<i>İş Tatmini ve Motivasyon Teorileri.....</i>	<i>169</i>
1. Kapsam (İçerik) Teorileri	170
A. Maslow'un Gereksinimler Hiyerarşisi Teorisi	170
B. Herzberg'in Çift Etken Teorisi	171
C. McClelland'ın Başarı İhtiyacı Kuramı.....	172
2. Süreç Teorileri.....	172

A. Vroom' un Beklenti Teorisi	173
B. Porter-Lawler'in Teorisi	174
C. Adams' ın Eşitlik Teorisi	175
İŞ STRESİ	189
<i>Dr. Ayça KARAHAN-Dr. Öğr .Üyesi Gamze YORGANCIOĞLU TARCAN</i>	
<i>Stres.....</i>	<i>189</i>
<i>İş Stresi</i>	<i>190</i>
<i>İş Stresinin Kaynakları.....</i>	<i>191</i>
1. Çevresel Faktörler	191
2. Örgütsel Faktörler	191
3. Kişisel Faktörler	192
<i>İş Stresinin Sonuçları.....</i>	<i>193</i>
1. Bireysel Sonuçları.....	193
2. Örgütsel Sonuçları.....	193
<i>Stres Yönetimi.....</i>	<i>194</i>
1. Bireysel Stres Yönetimi	194
2. Örgütsel Stres Yönetimi	195
<i>Sağlık Kurumlarında İş Stresi</i>	<i>195</i>
TÜKENMİŞLİK	207
<i>Doç. Dr. Arzu Kader HARMANCI SEREN</i>	
<i>Tükenme</i>	<i>207</i>
1. Tükenmenin Nedenleri	210
2. Tükenmenin Belirtileri	212
3. Tükenmenin Sonuçları	214
<i>Tükenme Modelleri.....</i>	<i>215</i>
1. Maslach Tükenme Modeli	215
2. Golembiewski Tükenme Modeli	217
3. Cherniss Tükenme Modeli	218
4. Suran ve Sheridan'ın Tükenme Modeli	219
5. Perlman ve Hartman'ın Tükenme Modeli.....	221
6. Meier'ın Tükenme Modeli	222
7. Edelwich'in Tükenmişlik Modeli	222
<i>Tükenme Evreleri</i>	<i>223</i>
1. Coşku Evresi	223
2. Durgunluk Evresi	223
3. Engellenme Evresi	224
4. Umursamazlık Evresi.....	224
<i>Sağlık Çalışanlarında Tükenme.....</i>	<i>224</i>
<i>Tükenmenin Önlenmesi</i>	<i>226</i>

MOBBİNG VE YÖNETİM	239
<i>Dr. Öğr. Üyesi Aysu ZEKİOĞLU</i>	
<i>Mobbing</i>	<i>239</i>
<i>Mobbingin Nedenleri.....</i>	<i>241</i>
<i>Mobbing Türleri.....</i>	<i>242</i>
<i>Mobbing Süreci ve Dereceleri.....</i>	<i>244</i>
<i>Mobbingin Yarattığı Sonuçlar.....</i>	<i>245</i>
<i>Mobbinge Yönelik Yasal Düzenlemeler.....</i>	<i>247</i>
<i>Mobbingin Önlenmesine Yönelik Çağdaş Yaklaşımlar.....</i>	<i>249</i>
ÖRGÜTLERDE GRUPLAR VE TAKIMLAR.....	263
<i>Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÇANKAYA</i>	
<i>Giriş</i>	<i>263</i>
<i>Örgütlerde Gruplar</i>	<i>264</i>
1. Örgüt Kavramı.....	264
2. Grup Kavramı ve Türleri.....	264
<i>Grupların Ortaya Çıkış Nedenleri.....</i>	<i>266</i>
<i>Gruplarda Karar Verme ve Problem Çözme Teknikleri</i>	<i>267</i>
1. Beyin Fırtınası	267
2. Nominal Grup Tekniği.....	268
3. Delphi Tekniği	268
<i>Örgütlerde Takımlar</i>	<i>269</i>
1. Takım Kavramı	269
2. Takım Türleri.....	271
<i>Takımların Ortaya Çıkış Nedenleri.....</i>	<i>272</i>
<i>Grup ve Takım Arasındaki Temel Farklar.....</i>	<i>273</i>
<i>Sağlık Kurumları İçin Bir Değerlendirme</i>	<i>274</i>
LİDERLİK VE LİDERLİK KURAMLARI	285
<i>Prof. Dr. Şebnem ASLAN-Arş. Gör. Seda UYAR-Arş. Gör. Dr. Şerife GÜZEL</i>	
<i>Giriş</i>	<i>285</i>
<i>Özellikler Teorisi</i>	<i>286</i>
<i>Liderliğe Davranışsal Teoriler</i>	<i>287</i>
1.Kurt Lewin'in Davranışsal Çalışması (Iowa Üniversitesi Çalışmaları)	287
2. Ohio State Liderlik Çalışmaları	288
3.Michigan Üniversitesi Çalışmaları.....	289
4.Rensis Likert'in Sistem 1 Sistem 4 Modeli	289
5. Blake ve Mouton'un Yönetsel Diyagramı.....	290
6. McGregor'un X-Y Teorisi.....	291
<i>Durumsal Liderlik Teorileri.....</i>	<i>292</i>
1. Fiedler'in Koşulsal Liderlik Teorisi ve Bilişsel Kaynak Kuramı.....	292
2.House'un Yol-Amaç Kuramı	293
3.Tannenbaum ve Schmidt'in Liderlik Doğrusu	294

4. Hersey ve Blanchard'ın Yaşam Dönemi Yaklaşımı	295
5. Vroom ve Yetton'un ve Vroom, Yetton ve Jago'nun Modeli	296
6. Reddin'in Modeli.....	298
<i>Modern Liderlik Teorileri</i>	299
1. Vizyoner Liderlik	299
2. Karizmatik Liderlik	299
3. Etkileşimci Liderlik Tarzı.....	301
4. Dönüşümcü Liderlik Tarzı.....	302
<i>Alternatif Liderlik Yaklaşımları</i>	303
1. Lider-Üye Değişim (LMX) Teorisi.....	304
2. Otantik Liderlik (Authentic Leadership).....	305
3. İlham Verici Liderlik (Inspirational Leadership)	305
4. Farklılık Liderliği (Diversity Leadership)	306
5. Hizmetkâr Liderlik (Servant Leadership)	306
6. Manevi Liderlik (Spirituality Leadership)	306
7. Süper Liderlik (Super Leadership)	307
8. Sembolik Liderlik (Symbolic Leadership)	307
9. Liderlikte Duygusal Zekâ (Emotional Intelligence).....	307
10. Etik Liderlik (Ethical Leadership).....	308
11. Takım (Ekip) Liderliği.....	308
<i>Sağlık Sektöründe Liderlik</i>	308
1. Sağlık Sektöründe Liderlik Tarzları	310
2. Sağlık Sektöründe Liderlik Yetenekleri ve Yeterlilikleri.....	311
ÖRGÜTSEL ÇATIŞMA VE MÜZAKERE	329
<i>Prof. Dr. Elif DİKMETAŞ YARDAN-Dr. Öğr. Üyesi Nurcan COŞKUN US</i>	
<i>Çatışma</i>	329
<i>Sağlık Kurumlarında Örgütsel Çatışma ve Örgütsel Çatışma İle İlgili Görüşler</i>	330
<i>Sağlık Kurumlarında Örgütsel Çatışma Nedenleri</i>	331
1. Sınırlı Kaynaklar	331
2. Amaç Farklılıkları.....	332
3. Kararların Ortaklaşa Alınması	332
4. Yönetim Alanı İle İlgili Belirsizlik	332
5. Ödüllendirme Sistemi	333
6. İletişim Problemi.....	333
7. Denetim Biçimi.....	334
8. Değişim ve Belirsizlik.....	334
9. Yönetim Tarzındaki Farklılıklar.....	334
10. Örgütün Büyüklüğü.....	335
<i>Sağlık Kurumlarında Çatışma Türleri</i>	335
1. Bireyler Arası Çatışma.....	335
2. Gruplar Arası Çatışma	336
3. Bölümler Arası Çatışma.....	336

4. Örgütler Arası Çatışma.....	337
5. Örgüt İçi Hiyerarşik Çatışma.....	337
6. Örgüt İçi Yatay Çatışma.....	337
<i>Sağlık Kurumlarında Örgütsel Çatışma Yönetimi.....</i>	<i>337</i>
1. Kaçınma	337
2. Sorun Çözme Yaklaşımı.....	338
3. Yumuşatma	338
4. Güç ve Otorite Kullanımı.....	338
5. Amaç Belirleme.....	339
6. Ödün Verme.....	339
7. Çatışmaya Taraf Olanları Değiştirme	339
8. Örgütsel İlişkileri Değiştirme	339
9. Cezalandırma	339
10. Rekabet.....	340
11. İşbirliği.....	340
12. Kaynakların Artırılması.....	340
13. Politik Yaklaşım	340
14. Hakeme Başvurma	341
15. Davranış Değiştirme.....	341
<i>Müzakere ve Müzakere Süreci.....</i>	<i>341</i>
1. Müzakere Etkinliğinde Bireysel Farklılıklar	342
2. Müzakerelerde Kültürel Farklılıklar.....	343
KARAR VERME	361
<i>Doç. Dr. E. Asuman ATILLA</i>	
<i>Giriş</i>	<i>361</i>
<i>Karar Verme</i>	<i>362</i>
1. Karar Verme Süreci	362
2. Karar Verme Türleri	363
3. Karar Verme Stilleri.....	364
4. Karar Verme Sürecini Etkileyen Faktörler	365
<i>Sağlık Kurumlarında Karar Verme</i>	<i>367</i>
1. Sağlık Kurumlarında Karar Verme Kavramının Önemi	370
ÖRGÜTSEL İLETİŞİM.....	383
<i>Dr.Öğr.Üyesi Banu KUMBASAR</i>	
<i>Örgütsel İletişim</i>	<i>383</i>
<i>İletişim Tanımı</i>	<i>384</i>
<i>İletişim Düzeyleri</i>	<i>385</i>
1. Bireysel İletişim.....	385
2. Kişilerarası İletişim	386
3. Grup İletişimi	387
4. Kitle İletişimi	388

<i>İletişim Biçimleri</i>	389
1.Sözlü İletişim.....	389
2.Sözsüz İletişim.....	389
<i>Örgütsel İletişimde Ekipler</i>	391
<i>Örgütsel İletişim Kanalları</i>	392
1.Yukarı Doğru İletişim.....	392
2. Aşağı Doğru İletişim	393
3. Yatay İletişim.....	394
4.Çapraz İletişim	395
ÖRGÜTSEL ZEKÂ	401
<i>Dr. Öğr. Üyesi Ali ÜNAL</i>	
<i>Zekâ ve Örgütsel Zekâ Kavramları</i>	401
<i>Zekâ Türleri</i>	402
1. Grup Zekâsı	402
2. İş Zekâsı.....	402
3. Politik Zekâ.....	403
4. Bilişsel Zekâ.....	403
5. Ruhsal Zekâ	403
6. Sosyal Zekâ.....	403
7. Kültürel Zekâ	403
8. Duygusal Zekâ	404
<i>Örgütsel Zekâ</i>	404
<i>Örgütsel Zekânın Özellikleri</i>	405
<i>Örgütsel Zekâ ile İlgili Konular</i>	408
1. Öğrenme	408
2. Bilgi ve Bilgi Yönetimi.....	410
3. Yaratıcılık	411
4. Kurumsal Kültür	411
5. Ar-Ge ve İnovasyon.....	411
<i>Örgütsel Zekâ Modeli</i>	412
GÜÇ VE POLİTİKA	423
<i>Dr. Gamze BAYIN DONAR-Prof. Dr. Yasemin AKBULUT</i>	
<i>Giriş</i>	423
<i>Örgütsel Güç</i>	424
<i>Örgütsel Politika</i>	425
<i>Sağlık Kurumlarında Güç ve Politikanın Kullanımı</i>	426
1. Sağlık Kurumlarında Güç Kaynakları	429
2. Sağlık Kurumları ve Politik Oyunlar	433

ÖRGÜTSEL ADALET	449
<i>Prof.Dr. Ömer GİDER-Arş.Gör. İlayda GÜZEL</i>	
<i>Adalet</i>	<i>449</i>
<i>Örgütsel Adalet Kavramı</i>	<i>450</i>
<i>Örgütsel Adaletin Boyutları</i>	<i>452</i>
1. Dağıtımsal Adalet.....	453
2. Prosedürel (İşlemsel) Adalet.....	454
3. Etkileşimsel Adalet.....	455
<i>Örgütsel Adalet ile İlişkili Kavramlar.....</i>	<i>456</i>
1. Örgütsel Vatandaşlık Davranışı	456
2. Örgütsel Bağlılık	457
3. İş tatmini	457
4.Örgütsel Güven	458
ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK	471
<i>Prof. Dr. Mahmut AKBOLAT</i>	
<i>Örgütsel Vatandaşlık</i>	<i>471</i>
<i>Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Kavramı</i>	<i>471</i>
<i>Örgütsel Vatandaşlığın Boyutları</i>	<i>473</i>
1. Özgecilik (Yardımsızlık, Diğerkâmlık- Altruizm)	473
2. Vicdanlılık (Constientiousness)	474
3. Nezaket (Courtesy)	475
4. Sivil erdem (Civic virtue)	476
5. Centilmenlik (Sportmanship)	476
<i>Örgütsel Vatandaşlık Davranışının Kuramsal Temelleri</i>	<i>477</i>
<i>Örgütsel vatandaşlık ile İlgili Diğer Kavramlar</i>	<i>480</i>
1. Örgütsel Spontanlık	480
2. Psikolojik Sözleşme	481
3. Biçimsel ve Ekstra Rol Davranışı	482
4. Prososyal Örgütsel Davranış	482
5. İzlenim Yönetimi	483
<i>Örgütsel Vatandaşlık Davranışının Sonuçları.....</i>	<i>483</i>
ÖRGÜTSEL GELİŞİM VE DEĞİŞİM	499
<i>Dr. Öğr. Üyesi Perihan ŞENEL TEKİN</i>	
<i>Örgütsel Gelişim ve Değişim</i>	<i>499</i>
1. Yönetim Biliminde Değişim ve Gelişim Kavramı	500
2. Örgütlerde Değişimin Yönetimi ve Liderlik	502
<i>Sağlık Kurumlarında Örgütsel Gelişim ve Değişim.....</i>	<i>505</i>

ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İKLİMİ	515
<i>Prof. Dr. Ramazan ERDEM-Dr. Öğr. Üyesi İzzet ERDEM</i>	
<i>Giriş</i>	<i>515</i>
<i>Kültür, Örgüt Kültürü ve Örgüt İklimi</i>	<i>516</i>
1. Kültür	516
2. Örgüt Kültürü	517
2.1. Örgüt Kültürünün Unsurları ve Türleri	518
3. Örgüt İklimi	524
<i>Sağlık Kurumlarında Örgüt Kültürü ve İklimi</i>	<i>525</i>
1. Sağlık Kurumlarında Örgütsel Kültürün Ögeleri	526
2. Sağlık Kurumlarında Örgütsel İklim.....	529